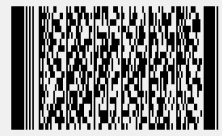

Čet, 14-9-2023, 20:52:47

Potpora

Svoju članarinu ili potporu za Portal HKV-a možete uplatiti i skeniranjem koda. Otvorite svoje mobilno bankarstvo i skenirajte kod. Unesite željeni novčani iznos. U opisu plaćanja navedite je li riječ o članarini ili donaciji za Portal HKV-a.

Komentirajte

Telefon

Radi dogovora o prilozima, Portal je moguće kontaktirati putem Davora Dijanovića, radnim danom od 17 do 19 sati na broj +385-95-909-7746.

Za sve, koji vole aktivan život

OTKRIJ

Poveznice

Davor Dijanović

(Geo)političke teme i mete

Kako pronaći (prvi) posao? Razgovor s Antom Lučićem

Objavljeno: 11. kolovoza 2023. 1 komentar

Je li doista sve lako kad si mlad? (3./10.): Kako pronaći (prvi) posao?

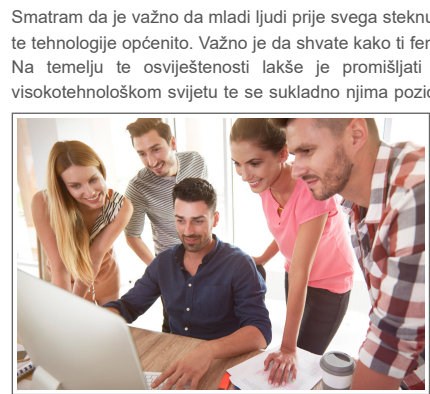
Školovane i osposobljene mlade osobe nisu školovane i osposobljene za ono najvažnije – kako pronaći posao. Kroz razgovor s karijernim savjetnikom Antom Lučićem nastojimo mladima pružiti savjete u traženju posla: informirati ih, poučiti i motivirati da iskoriste svoj potencijal i stečeno znanje kako bi pronašli posao koji žele i zaposlili se.

Često čujemo da obrazovanje u Hrvatskoj nije usklađeno s tržištem rada? Je li ta usklađenost uopće moguća ili je ovdje više riječ o birokratskoj frazi?

Riječ je o omiljenoj rečenici (oporbenih) političara, aktivista i državnih službenika. Ne dvojim da to govore u dobroj namjeri, no moram reći kako je ta fraza postala floskula. Usklađenost tržišta rada i obrazovanja nije moguća jer se jedno mnogo brže razvija od drugoga. Naime tehnološki je razvoj glavna silnica koja oblikuje tržište rada, a svi smo svjedoci koliko tehnologija brzo napreduje. Institucionalno obrazovanje skup je tzv. obrazovnih politika koje jednostavno ne mogu držati korak s promjenama na tržištu rada pa ih je utoliko teško međusobno „pomiriti“ i uskladiti. Može se konceptualno, okvirno i dugoročno planirati obrazovne politike kako bi se što preciznije moglo opisivati stvarnost u danom trenutku, no glavna funkcija obrazovanja jest poticati kritičko razmišljanje, podučiti učenike i studente istraživanju, otkrivanju, provođenju misaonih operacija, zaključivanju, preuzimanju odgovornosti i – najvažnije - prilagodljivosti. Vještine koje navodim važne su općenito za život, a ne samo za tržište rada u užem ekonomskom smislu.

Živimo u vremenu četvrte industrijske revolucije i stalnih promjena koje se reflektiraju i na tržište rada. Kako uopće mlade ljude osposobiti za život u visokotehnološkom i mobilnom okružju?

Smatram da je važno da mladi ljudi prije svega steknu razumijevanje koncepata automatizacije i umjetne inteligencije te tehnologije općenito. Važno je da shvate kako ti fenomeni i inovacije zapravo funkcioniraju te kako utječu na svijet. Na temelju te osviještenosti lakše je promišljati različite scenarije, promjene i uzročno-posljedične veze u visokotehnološkom svijetu te se sukladno njima pozicionirati na najbolji ili najmanje loš način. Kao što sam naveo u odgovoru na prethodno pitanje, u osposobljavanju mladih naglasak treba staviti na prilagodljivost. Trebamo se pomiriti s činjenicom da se sve mijenja, štoviše, da će se nastaviti sve brže mijenjati.

Općenito, možemo li govoriti o tome da je u hrvatskom školsko-obrazovnom sustavu previše teorijske, a premalo praktične izobrazbe?

Osobno nerado raspravljam o omjeru teorije i prakse u školstvu jer smatram da o njemu možemo razgovarati samo ako imamo konkretne slučajeve, pogotovo u kontekstu tzv. strukovnih zanimanja, no ne i na razini čitavog sustava.

Praktična izobrazba za mnoge znači manualni rad, no on je svojstven onim strukama u kojima je još uvijek bitan. Radije stavljam naglasak na različite pristupe učenju, a tu moram reći da je, čast iznimkama, u Hrvatskoj način podučavanja te posljedično učenja – zastario. Glavnu poantu učenja trebaju činiti heuristika i metakognicija – jednostavnije rečeno – (na)učiti kako učiti. Kao što smo prethodno ustvrdili, tehnologija se nastavlja mijenjati i utjecati na tržište rada te tako mnoga praktična znanja vrlo brzo postaju irelevantna i potrebno je s velikom dozom fleksibilnosti i metakognicije prionuti stjecanju novih vještina. U tome je ključna uloga obrazovnog sustava koji bi učenicima i studentima trebao dati heurističke i metakognicijske alate koje će nastaviti primjenjivati u cjeloživotnom učenju i poslije u životu, dugo nakon izlaska iz obrazovnog sustava.

Koliko je poslovna klima u Hrvatskoj naklonjena mladim ljudima? Jesu li klijentelizam i negativna selekcija ključni razlozi zašto velik postotak mladih ljudi odlazi iz Hrvatske ili je primarni razlog bolja plaća?

HR kalendar

- 14. rujna 1932. ubijen Stipe Devčić
14. rujna 1970. umro Jerolim Miše
14. rujna 1992. – ratna zbivanja
14. rujna 1993. – ratna zbivanja
14. rujna 1994. – ratna zbivanja
15. rujna 1520. umro Ilija Crijević
15. rujna 1914. umro Franjo pl. Marković
15. rujna 1929. rođen Tomislav Marasović

Pretraži hkv.hr

Search bar with Google logo and search icon

Kontakti

KONTAKTI
Telefon Tajništva +385 (0)91/728-7044
Elektronička pošta Tajništva tajnistvo@hkv.hr

Elektronička pošta Uredništva urednistvo@hkv.hr

Snalaženje

Svi članci na Portalu su

smješteni ovisno o sadržaju po rubrikama. Njima se pristupa preko glavnog izbornika na [vrhu stranice](#). Ako se članci ne mogu tako naći, i tekst i slike na Portalu mogu se pretraživati i preko [Googlea](#) uz upit (upit treba upisati bez navodnika): „traženi_pojam site:hkv.hr“.

Administriranje

[Odjava](#)

Prema ni **Izdvojeno** a, ali i mojem profesionalnom iskustvu, novac nije ni u prva tri razloga nečijeg odlaska iz Hrvatske. **Izdvojeno** i mogu se sažeti u jednoj jedinici riječi – nepravda. Upravo je osjećaj nepravde ishod rasirene korupcije, klijentelizma i negativne selekcije. Zbog činjenice da na različitim razinama ne vrijede za sve ista pravila i isti zakoni, gomilaju se loša iskustva bez dobivanja ikakve osjetne zadovoljštine. Ljudi, pogotovo mladi, tada se pitaju ima li smisla dugoročno planirati budućnost, podizati obitelj i graditi karijeru u zemlji koja ih ne poštuje. Srećom, stvari se mijenjaju nabolje, pogotovo u poslovanju i poslovnim praksama. Veseli vidjeti sve više mladih ljudi koji se odlučuju na poduzetničke pothvate te tako najčešće produljuju svoj o(p)stanak u Hrvatskoj.

Koliko su mlade osobe sa završenom školom ili fakultetom u Hrvatskoj osposobljene za pronalazak prvog posla?

Ako govorimo o reguliranim profesijama poput medicine, prava, zračne plovidbe i sl., rekao bih da su ljudi solidno osposobljeni. No ta je tema sve manje relevantna za većinu drugih (nereguliranih) područja jer je pitanje što je komu prvi posao. Budući da živimo u doba cjeloživotnog učenja, stalnih promjena, nepredvidivosti, uputno je da mladi ljudi još za vrijeme srednje škole (pogotovo fakulteta) povrh različitih studentskih poslova koji olakšavaju egzistenciju pronalaze i stručne prakse vezane uz svoje područje interesa ili studija. Sve češće nije samo završena škola ili fakultet nešto što „osposobljava“ mladu osobu za pronalazak prvog posla već su šanse kudikamo veće ako netko prilikom prijave za prvi željeni posao „u struci“ može pokazati trud, zalaganje, prakse, postignuća i sve ostalo što je stekao izvan same škole i fakulteta, a za vrijeme njihova trajanja.

Možete li kratko opisati što Vi kao karijerni savjetnik preporučujete mladima nakon što s njima stupite u kontakt. Kako ih informirate, poučite i motivirate da iskoriste svoj potencijal i stečena znanja da bi pronašli prvi posao?

Moj „protokol“ uvelike ovisi o konkretnoj dobi klijenata i njihovoj situaciji. No ako je riječ o mladima koji tek završavaju srednju školu ili su na početku studija, prvo što im nastojim usaditi jest to da je sasvim u redu ne znati što žele raditi u životu – jer najčešće ne mogu, ali i ne moraju to sa sigurnošću znati. Mnoge su mlade roditelji i cijeli sustav doista traumatizirali očekivanjima temeljenim na posve pogrešnim pretpostavkama i pogrešnom poimanju funkcioniranja modernog svijeta i tržišta rada. Cilj je krenuti maksimalno rasterećeno, otvorenog uma te najprije vidjeti koja sve područja postoje i što se u njima događa. Najčešće napravim razliku između područja ili industrije te „zanata“ kao skupa vještina koje se potom pretaču u konkretne aktivnosti u nekoj industriji. Kombinirajući strukturirane razgovore oslobođene svakog pritiska s prenošenjem činjenica i upoznavanjem s različitim vrstama karijera i industrija, klijenti najčešće sami „spoje kockice“ i potencijalna rješenja nametnu se sama. Spomenute uvide kombiniramo s njihovim interesima te samodijagnosticiranim talentima. Kako bi klijenti vidjeli različite scenarije i mogućnosti te se sukladno njima pozicionirali, najprije moramo stvoriti kontekst koji klijent razumije i s kojim se u što većoj mjeri može poistovjetiti. Tada, kada imamo viziju, nije problem zajednički razraditi strategiju te operativno „napasti“ prilike – kojih na tržištu nikad ne nedostaje.

Koliko je izrada kvalitetnog životopisa važna u dobivanju prvog posla? Koliko su društvene mreže olakšale potragu za poslom?

Važno je imati kvalitetan, pregledan, uredan, gramatički točan, istinit i sadržajan životopis jer on kandidatu koji traži posao služi poput osobne iskaznice, a samim time tvori glavninu prvog (subjektivnog) dojma koji potencijalni poslodavac stječe o kandidatu. Poput čitavog života, proces traženja zaposlenja rijetko je kada „fer“, potencijalno dobri kandidati često „izvise“, no zato je potrebno poduzeti sve mjere koje možemo kako bismo si povećali šanse. Jedna od tih mjera svakako je dobar životopis! S druge strane dobar životopis kao dokument u klasičnom smislu nije jedina mjera kojom se možemo koristiti. Tu su i društvene mreže, poglavito LinkedIn koji, osim funkcije umrežavanja služi i kao nečiji online životopis u kojem su pobrojena iskustva, referencije, vještine, obrazovanje, preporuke i sl. Mladima preporučujem da pored klasičnog životopisa naprave i LinkedIn profil. Što se tiče društvenih mreža općenito, one u velikoj mjeri utječu na način, a često i na ishod traženja zaposlenja. Osim što se putem tih novih medija može jednostavno, izravno i dvosmjerno komunicirati, također ih, ako znamo, možemo upotrijebiti kao alate za razvoj osobnog brenda. Jači osobni brend znači veće šanse pri zapošljavanju i općenito u karijernom razvoju.

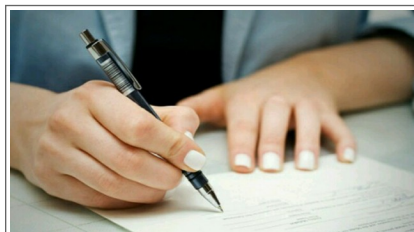
Na internetu je danas dostupno mnogo relativno jeftinih edukacija i tečajeva iz različitih područja. Koliko te edukacije mogu biti korisne u pripremi za ulazak na tržište rada?

Mogu biti vrlo korisne. Dapače, sve te edukacije svojevrsni su eksponent čitave paradigme cjeloživotnog učenja te svojom formom i dostupnošću pokušavaju doskočiti konstantnim promjenama na tržištu rada. Pojavila se nova djelatnost ili novi način odradivanja nekog zadatka? Nema problema, ako već ne postoji, vrlo brzo ćete na internetu pronaći povoljnu edukaciju kojom stječete novu relevantnu vještinu. Sve je više takvih edukacija i certificirano jer su im glavni nositelji renomirane domaće ili strane obrazovne institucije, a odnedavno su Hrvatskoj dostupni i vaučeri kojima se u tu svrhu možemo koristiti.

Na oglasima za posao u pravilu vidimo da se traži prethodno iskustvo, što nekome tko traži prvi posao može djelovati demotivirajuće. Kako tomu doskočiti?

Otkrit ću vam tajnu zbog čega će se mnogi moji kolege iz područja ljudskih resursa (ponovno) naljutiti na mene. Većina oglasa za posao koje vidite na portalima hrpetina su gluposti, a nastali su prepisivanjem starijih ili češće tuđih oglasa. Još nisam upoznao kolegicu ili kolegu koji su mi znali konkretno objasniti ili opravdati svaku stavku u oglasu.

Jer ni sami ne znaju zašto su nešto naveli. Problem je što tražitelji zaposlenja (pogotovo mladi), očekivano, sadržaj oglasa za posao shvaćaju preozbiljno. Često se dogodi da u oglasu piše da je potrebno 5 godina prethodnog iskustva, a vrhunski kandidat ima 3 godine iskustva i zbog toga odustane od prijave. Uvjeravam sve koji čitaju ovaj intervju da ljudi koji bi primili tu prijavu ne bi ni primijetili te nedostajuće 2 godine, niti bi to predstavljalo problem, pogotovo ako je ostatak životopisa zanimljiv i relevantan. Isto pravilo vrijedi i kod prijave bez klasičnog iskustva: za početak ne treba dopustiti da kandidata to obeshrabri od prijave. Drugo, važno je tijekom školovanja biti aktivan i marljiv te na

Nerijetko se u javnosti govori o deficitarnim djelatnostima i uglavnom se spominju pojedina obrtnička zanimanja. Imate li kakvih podataka o tome: je li se posljednjih godina pojačao interes za strukovnim školama?

Ako je suditi po podacima u posljednje dvije godine, imamo ozbiljnih razloga za optimizam. Naime, većina je mjesta u strukovnim školama popunjena, što nije bio slučaj prethodnih godina. Istina je da se ta popunjenost najviše manifestirala u ruralnim sredinama i manjim gradovima, no svakako je znak pozitivne promjene za kojom čitavo tržište doslovno žeda. Veseli činjenica da sve više mladih ljudi prepoznaje strukovno obrazovanje u deficitarnim područjima kao svoju priliku, pogotovo nakon višedesetljetne „kampanje“ elitističkog obezvrjeđivanja strukovnih zanimanja kao nečeg lošeg. Stvarnost je potpuno drugačija, a samo jedan od brojnih pokazatelja jest da je najmanja nezaposlenost upravo među „strukovnjacima“. Tko ne vjeruje, neka proba u što kraćem roku pronaći dobrog i raspoloživog keramičara ili vodoinstalatera.

Razgovarao: Davor Dijanović

Tekst je dio niza „Je li doista sve lako kad si mlad?“, a objavljen je na Portalu HKV-a u sklopu projekta poticanja novinarske izvrsnosti u 2023. godini Agencije za elektroničke medije. Prenosjenje sadržaja dopušteno je uz objavu izvora i autorova imena.

Povezano

- Je li doista sve lako kad si mlad? (1./10.): Suficit i deficit na tržištu rada
- Je li doista sve lako kad si mlad? (2./10.): Suficit i deficit na tržištu rada (2.)
- Je li doista sve lako kad si mlad? (4./10.): Odgađanje ulaska u brak – trend?
- Je li doista sve lako kad si mlad? (5./10.): Odgađanje ulaska u brak - trend? Razgovor s Lukom Drnićem
- Je li doista sve lako kad si mlad? (6./10.): Iseljavanje mladih: Razgovor s prof. dr. sc. Antom Čuvalom
- Je li doista sve lako kad si mlad? (7./10.): Iseljavanje mladih: Razgovor s prof. dr. sc. Tadam Jurićem
- Je li doista sve lako kad si mlad? (8./10.): Iseljavanje mladih: Razgovor s Domagojem Dalbellom
- Je li doista sve lako kad si mlad? (9./10.): Integracija mladih u društvo i društveni aktivizam: Razgovor s Markom Paradžikom
- Je li doista sve lako kad si mlad? (10./10.): Zaključci i perspektive – rekapitulacija projekta

**ALSO ON PORTAL
HRVATSKOGA
KULTURNOG VIJEĆA**